

יבמות מז

משה שווערד

1. ספר שיחות מוסר: תשל"ב: ב: כז

א' ביבמות (מ"ז א') "ת"ר גר שבא להתגייר וכו' ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות וכו'".

ופי' המאירי ז"ל "ויראה הטעם בקלות, מפני שעובדי האלילים אין להם בדרכי דתיהם ועבודת אליליהם מצות יתירות וכשישמע מצות יתירות שלנו והקלות שבהם, יאמר בלבו, כמה דקדוקים הם מדקדקים ללא צורך, ויחזור בו". עכ"ל.

ובבבאור דבריו ז"ל נראה, כי אין הגויים עובדי הע"ז "עבדים" לע"ז, שאין הע"ז משעבדת את הגוי עד שהיא קרוי "עבד", שכן הגוי בן חורין לעשות כרצונו. ומלבד ציוויים ספורים שהוא מצווה עליהם, אין לחיי יום יום שלו כל קשר עם אליליו, לא כן אדם מישאל, להבדיל, שכולו "עבד" מרגע קומו בבקר עד שכבו, כל פרט וכל תנועה מכוונים עפ"י השו"ע, ואף בלבישת בגדיו ישנם כמה דינים והנהגות, ולא כ"ש בשאר פעולותיו, והמה הקרויים "מצות קלות" אשר בהם מתבטאת עבודתו של האדם מישאל לכוראו, וזאת צריך להודיע לגר שבא להתגייר, דבר זה עלול להרתיעו כי רחוק הוא ממושגיו, וקל לו לקבל עליו מצות חמורות מאשר מצות קלות שמשעבדות אותו בכל הליכות חייו.

אך לכשנתכונן בדבר נמצא כי טובה גדולה ואושר גדול היא לנו התורה הק' אשר היא תורת חיים המורה לאדם את דרכו על כל צעד ושעל, ומוציאה את האדם מן הספק, ובכל בעיותיו הוא מוצא לו הכרעה בתורה, ובלא תורה האדם אפוף ספיקות ופקפוקים, ומצינו שהספק קשה לאדם מן הודאי אפי' במקום שהודאי גרוע, וכמ"ש חז"ל (ערכין ח' ב') "צדקתך כהררי א-ל, אלו נגעי אדם, משפטיך תהום רבה, אלו נגעי בתים". ופירש"י "נגעי אדם נבררים בשבוע אחד אם לטהר אם להחליט, וצדקה גדולה היא זו", ונגעי בתים יש בהם הסגר לשלשה שבועות יעו"ש. ולכאורה מה צדקה יש בכך שנגעי אדם נבררים בשבוע אחד, אם נתברר להחליט לטומאה, ואיך קרוי דבר זה צדקה לעומת ההסגר בנגעי בתים לשבוע שלישי, שנקרא "תהום רבה" והרי יתכן שלאחר הזמן יטהרנו הכהן, וא"כ לכאורה איפכא הוי, שנגעי בתים שיש להם תקוה ליטהר הם צדקה לעומת נגעי אדם שנחלטו לטומאה. וראינו מזה, כי נוח הוא לאדם לקבל עליו דין טומאת הבית עם כל הנובע מזה דהיי' נתיצת הבית, מאשר עוד שבוע של ספיקות, ואפי' ישנה אפשרות שיטהר ביתו, ונגעי אדם שנחלט לטומאה אעפ"י שהוא משתלח חוץ למחנה ישראל והוא חשוב כמת, אעפ"י כן הרי"ז צדקה גדולה עבורו, כמו שנא' "צדקתך כהררי א-ל".

והוא החסד הגדול שעשה הקב"ה עם ישראל שנתן להם תורה שמראה לאדם את דרכו הברורה. וכל פרט ופרט בחיים יש לו דין מפורש בשו"ע, ולכל אחד מישאל הלומד תורה, ידוע רצון קונו ומה עליו לעשות.